

Kunnan maksama subventio eläinlääkintähuollon kustannuksista

Kunnanhallitus 30.03.2026 § 48
103/02.05.00/2026

Päätös

Kunnanhallitus:

1. päätti, että Hartolan kunta korvaa jatkossa eläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärin kilometrikorvauksen ilman omavastuusuutta, silloin kun käynti on suoritettu eläinlääkäriavun antamiseksi kunnan alueella pidettävälle tuotantoeläimelle;
2. totesi, että subventiota maksetaan tuotantoeläimistä, pois lukien hevoset;
3. päätti, että päätöksen mukaiset muutokset astuvat voimaan 1.5.2026 lukien, korvaten samalla Hartolan kunnan aiemman subventiökäytännön.

Esittelijä

kunnanjohtaja Jarkko Seppälä

Päätösehdotus

Kunnanhallitus:

1. päättää, että Hartolan kunta korvaa jatkossa eläimen omistajalle tai haltijalle eläinlääkärin kilometrikorvauksen ilman omavastuusuutta, silloin kun käynti on suoritettu eläinlääkäriavun antamiseksi kunnan alueella pidettävälle tuotantoeläimelle;
2. toteaa, että subventiota maksetaan tuotantoeläimistä, pois lukien hevoset;
3. päättää, että päätöksen mukaiset muutokset astuvat voimaan 1.5.2026 lukien, korvaten samalla Hartolan kunnan aiemman subventiökäytännön.

Valmistelija

Jarkko Seppälä
kunnanjohtaja
etunimi.sukunimi(at)hartola.fi puh. 044 743 2217

Asian valmistelu

Uusi eläinlääkintähuoltolaki (285/2023) on tullut voimaan 1.1.2026. Se mahdollistaa kunnaneläinlääkärijärjestelmän jatkuvuuden ilman, että kuntien tarvitsee yhtiöittää osaa kokonaisuudesta. Lain myötä kuntien vastuuta palvelujen järjestäjänä on täsmennetty. Hollolan kunnan ympäristöterveyslautakunta on 27.5.2025 § 29 tehnyt päätöksen kunnaneläinlääkäripalvelujen tuottamistavasta ja laajuudesta.

Eläinlääkintähuoltolain 14 §:ssä todetaan, että eläinten pitopaikassa annettavien 9 §:ssä tarkoitettujen eläinlääkäripalvelujen käyntipalkkiosta ja matkakustannusten korvauksesta omistajalta tai haltijalta peritään kuitenkin enintään se järjestäjän määrittelemä määrä, joka on kohtuullinen ottaen huomioon alueella suoritettavien käyntimatkojen pituudet ja niistä aiheutuvat palvelujen hintaerot sekä asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu. Loppuosa peritään järjestäjältä.

Matkasubventioiden osalta lainsäätäjän tarkoituksena ei ole ollut tarkoitus suuresti muuttaa nykytilaa. Tarkoitus oli kuitenkin yhtenäistää subventioiden maksamistapaa siten, että asiakas saa subvention aina alemman hinnan muodossa eikä joudu itse hakemaan korvausta jälkikäteen. Maa- ja metsätalousministeriö suosittelee, että eläinlääkäriin perimistä toimenpidepalkkioista ei maksettaisi erikseen subventiota. Mikäli toimenpidepalkkioista maksettaisiin subventiota, on kunta velvollinen selvittämään ja varmistamaan, että maksettu tuki on valtiontukisäännösten mukaista.

Eläinten omistajille maksettavat subventiot ovat olleet kuntien itse päätettävissä eivätkä ole kuuluneet järjestäjänä toimivan Päijät-Hämeen ympäristöterveyden toimivaltaan. Kunnat huolehtivat siten laissa säädetyn kohtuullisuusvaatimuksen täyttymisestä eläinlääkäriin matkustamisesta aiheutuvien kustannusten osalta ja päättävät eläinlääkintähuoltolain 14 §:n mukaisesti eläimen omistajalta perittävän käyntipalkkion ja matkakustannusten enimmäismäärästä.

Hartolan kunnanvaltuusto on kokouksessaan 16.12.2010 § 56 päättänyt voimassa olevien subventioiden perusteista hyötyeläinten omistajille tai haltijoille eläinlääkäriavun antamisesta aiheutuneisiin kustannuksiin. Käyntimaksujen ja matkakorvauksen osalta omavastuu lasketaan näiden yhteenlasketusta summasta ja vastaa suuruudeltaan 15 kilometrin etäisyydelle tehtyä sairasmatkaa, joka vuonna 2025 oli 59,20 euroa. Lisäksi toimenpidemaksusta korvataan omavastuun 100 euroa ylittävä osa, kuitenkin enintään 80 euroa.

Päijät-Hämeen ympäristöterveyden toiminta-alueella jonkinlaista subventiota ovat maksaneet Asikkalan, Hartolan, Padasjoen ja Sysmän kunnat. Kuntien välillä on jonkin verran eroja siinä, millä perusteilla ja omavastuuosuuksilla subventioita on maksettu. Kuntien välisissä neuvotteluissa on noussut esiin tarve yhtenäistää subventioiden maksamisperusteita.

Tavoitteena on ollut muuttaa subventiomallia siten, että se olisi mahdollisimman selkeä ja yksinkertainen, niin kunnan, eläinlääkäriin kuin tuotantoeläimen omistajankin näkökulmasta. Tällöin maksettu subventio olisi selkeästi perusteltavissa ja viestittävässä, eikä perusteiden tulkinnasta syntyisi epäselvyyttä.

Mahdollisuuksien vertailussa selkeimmäksi malliksi muodostui subventioperuste, jossa kunta korvaisi eläinlääkäriin matkakustannukset kokonaisuudessaan, ilman omavastuuta ja vastaavasti käyntimaksut ja toimenpidemaksut jäisivät tuotantoeläimen omistajan vastuulle arvonlisäveroineen. Tällöin kunta siis kantaisi riskin siitä, kuinka kaukaa eläinlääkäri joutuu matkustamaan, koska edestakaiset matkat päivystävällä eläinlääkäriillä saattavat olla jopa yli 200 kilometriä. Varsinaiseen käyntiin ja toimenpiteisiin liittyvät kustannukset taas jäisivät kokonaisuudessaan eläimen omistajalle.

Käyntimaksun suuruus määräytyy myös matkan mukaan, mutta tältä osin ei puhuta merkittävistä eroista. Olennaista uudistuksessa on se,

että jatkossa kunnat eivät enää subventoi toimenpidemaksuja, jolloin noudatetaan myös maa- ja metsätalousministeriön suositusta.

Nykyinen subventiomalli on ollut osin epäselvä, erityisesti muiden kuin tuotantoeläinten osalta. Kuntien on syytä ottaa kantaa myös siihen, mitä eläinten pitopaikassa hoidettavia eläimiä kunnan maksama subventio koskee. Aiemmassa päätöksessä puhutaan hyötyeläimistä, mikä on aiheuttanut tulkinnallista epäselvyyttä.

Maksettu subventio ei ole luonteeltaan valtiontukea, koska se ei kohdistu yrityksen taloudelliseen toimintaan, vaan lakisääteisten kunnallisten palveluiden järjestämistapaan ja palveluiden saatavuuteen. Subventio maksetaan laskua vastaan suoraan eläinlääkärille, eikä sitä makseta eläimen omistajalle tai haltijalle.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Jakelu

Päijät-Hämeen ympäristöterveys
Silja Mäkelä, Päijät-Hämeen ympäristöterveys